

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM
(andra avdelningen i utökad sammansättning)

den 11 mars 1999 *

I mål T-148/94,

Preussag Stahl AG, bolag bildat enligt tysk rätt, Salzgitter (Tyskland), företrätt av advokaterna Horst Satzky och Bernhard M. Maassen, Bryssel, Martin Heidenhain, Frankfurt, och Constantin Frick, Bremen, delgivningsadress: advokatbyrån René Faltz, 6, rue Heinrich Heine, Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd inledningsvis av Julian Currall och Norbert Lorenz, rättstjänsten, samt Gérard de Bergues, nationell tjänsteman med förordnande vid kommissionen, därefter av generaldirektören vid rättstjänsten Jean-Louis Dewost, Julian Currall och Guy Charrier, nationell tjänsteman med förordnande vid kommissionen, samtliga i egenskap av ombud, biträdda av advokaten Heinz-Joachim Freund, Frankfurt, delgivningsadress: rättstjänsten, Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: tyska.

angående en talan om i huvudsak ogiltigförklaring av kommissionens beslut 94/215/EKSG av den 16 februari 1994 om ett förfarande för tillämpning av artikel 65 i EKSG-fördraget angående avtal och samordnade förfaranden bland europeiska stålvalsproducenter (EGT L 116, s. 1),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(andra avdelningen i utökad sammansättning)

sammansatt av tillförordnade ordföranden C.W. Bellamy samt domarna A. Potocki och J. Pirrung,

justitiesekreterare: byrådirektören J. Palacio González,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 23, den 24, den 25, den 26 och den 27 mars 1998,

följande

Dom ¹

Bakgrund till tvisten

A — Inledande synpunkter

- 1 Denna talan syftar till ogiltigförklaring av kommissions beslut 94/215/EKSG av den 16 februari 1994 om ett förfarande för tillämpning av artikel 65 i EKSG-fördraget angående avtal och samordnade förfaranden bland europeiska stålvalsproducenter (EGT L 116, s. 1, nedan kallat beslutet). I detta beslut fastslog kommissionen att 17 europeiska stålföretag och en företagsammanslutning hade deltagit i en rad avtal, beslut och samordnade förfaranden för prisfastställelse, uppdelning av marknader och utbyte av konfidentiell information på gemenskapsmarknaden för stålvals i strid med artikel 65.1 i EKSG-fördraget, och påförde fjorton företag i denna bransch böter för överträdelse som skett mellan den 1 juli 1988 och den 31 december 1990.
- 2 Sökanden, som tidigare hette Stahlwerke Peine-Salzgitter AG (i beslutet kallat Peine-Salzgitter), tillhör en bolagskoncern vars moderbolag är Preussag AG. Sökanden är en av de största stålproducenterna i Tyskland, och dess konsolide-

1 — Punkterna i denna dom är i stor utsträckning identiska med eller liknar punkterna i förstainstansrättens dom av den 11 mars 1999 i mål T-141/94, Thyssen mot kommissionen (REG 1999, s. II-347), med undantag av bland annat punkterna 74—91, 373—378, 566—574 och 614—625 i nämnda dom, som inte har någon motsvarighet i denna dom. På samma sätt är de överträdelse av artikel 65.1 i fördraget som sökanden har kritiserats för på vissa nationella marknader inte identiska med de överträdelse som sökanden i målet Thyssen mot kommissionen har kritiserats för. I detta fall är delvis ogiltigförklaring av artikel 1 i beslutet motiverad i huvudsak av att det saknas bevis för att sökanden deltog i den överträdelse som avses i punkt 1 i domslutet i denna dom.

rade omsättning var 3,225 miljarder DM åren 1989/1990. År 1990 uppgick sökandens stålbalksförsäljning i gemenskapen till 352 miljoner DM, det vill säga 172 miljoner ECU.

...

D — *Beslutet*

- 47 Beslutet, som kom sökanden tillhanda den 3 mars 1994 tillsammans med en skrivelse från Van Miert av den 28 februari 1994 (nedan kallad skrivelsen), har följande lydelse:

”*Artikel 1*

Följande företag har, i den utsträckning som anges i detta beslut, deltagit i de konkurrensbegränsande verksamheter som anges efter deras namn, som begränsar och snedvrider normal konkurrens på den gemensamma marknaden. Eftersom böter påförs, anges överträdelsens varaktighet i månader, utom i de fall där tilläggen har harmoniserats, där deltagande i överträdelsen anges med 'x'.

...

Peine-Salzgitter

PREUSSAG MOT KOMMISSIONEN

- a) Utbyte av konfidentiell information genom stålbalsskommissionen och Walzstahl-Vereinigung (30)
- b) Prisfastställelse i stålbalsskommissionen (30)
- c) Prisfastställelse på den tyska marknaden (3)
- d) Prisfastställelse på den italienska marknaden (9)
- e) Prisfastställelse på den danska marknaden (30)
- f) Uppdelning av marknader, 'Traverso-systemet' (3+3)
- g) Uppdelning av marknader, Frankrike (3)
- h) Uppdelning av marknader, Tyskland (6)
- i) Uppdelning av marknader, Italien (3)
- j) Harmonisering av tillägg (x)

...

Artikel 4

För de överträdelser som anges i artikel 1 och som skedde efter den 30 juni 1988 (efter den 31 december 1989² för Aristrain och Ensidesa), skall följande böter påföras:

...

Preussag AG

9 500 000 ECU

...

...

² — Det datum som anges i den franska och den spanska versionen av beslutet. I den tyska och den engelska versionen anges den 31 december 1988.

Artikel 6

Detta beslut är riktat till

...

— Preussag Stahl AG

...”

...

Andrahandsyrkandet som syftar till ogiltigförklaring av artikel 4 i beslutet, eller åtminstone en sänkning av bötesbeloppet

...

B — Huruvida sökanden inte handlade culpöst och påståendet att det var nödvändigt att närmare ange de förbjudna förfarandena snarare än att påföra böter

...

Förstainstansrättens bedömning

640 Förstainstansrätten har redan konstaterat att påståendet att kommissionen deltog i de överträdelser som sökanden har kritiserats för inte har styrkts i detta fall (se del D ovan). Förstainstansrätten har även konstaterat att sökanden inte kunde ha varit ovetande om att agerandet i fråga var olagligt, åtminstone inte från den 30 juni 1988, och att kommissionen inte på ett rättsstridigt sätt "anpassat" EKSG-fördraget till EG-fördraget. Inte heller kunde kommissionens tidigare meddelanden, beslut, förklaringar eller rapporter föranleda sökanden att dra slutsatsen att dess agerande var lagenligt. Av detta följer att talan inte kan vinna bifall med stöd av argumenten avseende god tro och att sökanden inte handlade culpöst.

641 Inte heller kan talan vinna bifall med stöd av argumentet att sökanden, mot bakgrund av kommissionens tidigare administrativa praxis, inte kunde förutse att ett bötesbelopp skulle påföras. Flera beslut av kommissionen har nämligen tidigare medfört böter (se de beslut som omnämns i *Quinzième Rapport général de la Haute Autorité*, 1966, s. 185 (punkt 221), kommissionens beslut 70/118/EKSG av den 21 januari 1970 om ett förfarande med stöd av artikel 65 i EKSG-fördraget avseende avtal och samordnade förfaranden på den tyska marknaden för järnskrot (EGT L 29, s. 30), beslut C(80) 236 slutligt/1, 2 och 3 av den 27 mars 1980 på specialstålsområdet, sammanfattad i den *Tionde rapporten om konkurrenspolitiken*, punkterna 109 och 110, och det ovannämnda beslutet avseende rostfritt stål). Under alla omständigheter fräntas inte kommissionen befogenheten att påföra sanktionsåtgärder, som uttryckligen föreskrivs i artikel 65.5 i fördraget, på grund av att ett visst beslut i förekommande fall har föregåtts av liknande ärenden där kommissionen ansett att böter inte skulle påföras (se i det avseendet, inom ramen för EG-fördraget, domstolens dom av

den 12 juli 1979 i de förenade målen 32/78 och 36/78—82/78, BMW Belgium m.fl. mot kommissionen, REG 1979, s. 2435, punkt 53).

- 642 Av de skäl som anges ovan i punkterna 280—285³ kan talan heller inte vinna bifall med stöd av argumentet avseende motsägelsen mellan de prisregler som särskilt anges i artikel 60 i fördraget och situationen på marknaden.
- 643 Påståendet att kommissionen, i stället för att påföra böter närmare borde ha angett de förbjudna förfarandena, i enlighet med artikel 60.1 andra stycket i fördraget, har inte något stöd i domen av den 21 mars 1995 i det ovannämnda målet Nederländerna mot Höga myndigheten. Befogenheten att närmare ange dessa förfaranden inom ramen för artikel 60 i fördraget har nämligen inte något samband med förbudet mot konkurrensbegränsande avtal och samordnade förfaranden i artikel 65 i fördraget.
- 644 Av detta följer att talan inte kan vinna bifall med stöd av argumenten att sökanden inte handlade culpöst och påståendet att det var nödvändigt att närmare ange de förbjudna förfarandena i stället för att påföra böter.

C — *Huruvida bötesbeloppet var oskäligt högt*

...

3 — Se domen i målet Thyssen mot kommissionen, punkterna 310—316.

— Sökandens och stålindustrins ekonomiska ställning

670 Sökandens argument, enligt vilket den i förhållande till andra företag hade en liten vinst vilket framgår av den omsättning som anges i punkt 301 (fotnot 1) i beslutet, saknar relevans. De bötesbelopp som de olika företagen påfördes beräknades nämligen inte i förhållande till deras vinst, utan i förhållande till deras omsättning i enlighet med artikel 65.5 i fördraget.

671 Genom att tillämpa detta kriterium på vart och ett av företagen i enlighet med artikel 65.5 i fördraget har kommissionen för övrigt i tillräcklig utsträckning beaktat varje företags relativa ekonomiska betydelse på gemenskapens stålbalcksmarknad, som är den enda marknad som berörs av överträdelserna. Sökandens hänvisning till sin ringa storlek på marknaden för råstål saknar i detta sammanhang relevans. Detsamma gäller Van Mierts uttalande inför Europaparlamentet.

...

676 Det var korrekt av kommissionen att inte beakta den omständigheten att sökanden, enligt tysk skattelagstiftning, inte kan dra av bötesbeloppet från sina skattepliktiga inkomster. Skattelagstiftningen i en medlemsstat är inte ett relevant kriterium vid fastställandet av bötesbelopp för överträdelse av gemenskapsrättens konkurrensregler.

677 Vad slutligen beträffar stålindustrins påstådda svårigheter att anpassa sig efter det att krissystemet upphörde, har förstainstansrätten redan konstaterat att företagen redan i september 1985, om inte tidigare, visste att övergångsregler hade införts. Kommissionen har för övrigt vidtagit olika åtgärder som hängde samman med övergången, bland annat övervakningssystemet i beslut nr 2448/88.

678 Talan kan således inte vinna bifall med stöd av argumenten avseende sökandens och stålindustrins ekonomiska ställning.

...

— Utövandets av förstainstansrättens fulla prövningsrätt

724 Det skall erinras om att förstainstansrätten redan har ogiltigförklarat artikel 1 i beslutet i den mån som det konstateras att sökanden deltog i ett avtal om prisfastställelse på den tyska marknaden (se punkterna 410—413 ovan). Det bötesbelopp som kommissionen påförde för denna överträdelse har beräknats till 90 300 ECU.

725 Av de skäl som anges i punkt 509⁴ ovan skall för övrigt perioden mellan den 1 juli och den 31 december 1988 utelämnas vid beräkningen av bötesbeloppet avseende överträdelsen genom prisfastställelse på den danska marknaden. Det medför i sökandens fall en sänkning av bötesbeloppet med 17 200 ECU, enligt den metod som kommissionen har använt.

726 Av de skäl som anges ovan i punkterna 687—693⁵ anser förstainstansrätten slutligen att det totala bötesbelopp som påförts för avtalen och de samordnade förfarandena för prisfastställelse skall sänkas med 15 procent, på grund av att kommissionen i viss utsträckning överdrev den konkurrensbegränsande inverkan av de överträdelser som konstaterats. Med beaktande av de sänkningar som redan har angetts vad beträffar avtalen om priser på den tyska och den danska marknaden, uppgår denna sänkning till 811 410 ECU, enligt den metod som kommissionen har använt.

4 — Se domen i målet Thyssen mot kommissionen (T-141/94, REG 1999, s. II-347), punkt 451.

5 — Se domen i målet Thyssen mot kommissionen (T-141/94, REG 1999, s. II-347), punkterna 640—646.

- 727 Med tillämpning av kommissionens metod skall det bötesbelopp som sökanden påförts sänkas med 918 910 ECU.
- 728 Till sin karaktär är förstainstansrättens fastställelse av bötesbelopp, inom ramen för sin fulla prövningsrätt, inte en exakt räkneoperation. För övrigt är förstainstansrätten inte bunden av kommissionens beräkningar, utan skall göra en egen bedömning med beaktande av omständigheterna i detta fall.
- 729 Förstainstansrätten anser att kommissionens allmänna tillvägagångssätt för att fastställa bötesnivån (punkt 629 ovan)⁶ är motiverat av omständigheterna i detta fall. De överträdelse som består i att fastställa priser och uppdelning av marknader, som uttryckligen är förbjudet enligt artikel 65.1 i fördraget, skall anses vara särskilt allvarliga, eftersom de innebär ett direkt ingripande i de parametrar som är väsentliga för konkurrensen på den berörda marknaden. På samma sätt hade systemen för utbyte av konfidentiell information som sökanden har kritiserats för motsvarande syfte som en uppdelning av marknader enligt traditionella handelsflöden. Alla överträdelse som beaktades vid fastställandet av bötesbeloppet skedde efter det att krissystemet upphörde och efter det att företagen hade fått relevanta varningar. Som förstainstansrätten har fastslagit, var det allmänna syftet med de berörda avtalen och samordnade förfarandena just att hindra eller snedvrída återgången till den normala konkurrensen, som var en naturlig följd av att det påtagliga krissystemet försvann. Dessutom hade företagen kännedom om att överträdelse var olagliga och de dolde dessa avsiktligt för kommissionen.
- 730 Med beaktande av det ovan anförda och att rådets förordning (EG) nr 1103/97 av den 17 juni 1997 om vissa bestämmelser som har samband med införandet av euron (EGT L 162, s. 1) trädde i kraft den 1 januari 1999, skall bötesbeloppet fastställas till 8 600 000 EUR.

6 — Se domen i målet Thyssen mot kommissionen (T-141/94, REG 1999, s. II-347), punkt 577.

...

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(andra avdelningen i utökad sammansättning)

följande dom:

- 1) Artikel 1 i kommissionens beslut 94/215/EKSG av den 16 februari 1994 om ett förfarande för tillämpning av artikel 65 i EKSG-fördraget angående avtal och samordnade förfaranden bland europeiska stålvalsproducenter ogiltigförklaras i den mån som sökanden hålls ansvarig för deltagande i ett avtal om prisfastställelse på den tyska marknaden under tre månader.

- 2) Det bötesbelopp som sökanden påförs genom artikel 4 i beslut 94/215/EKSG fastställs till 8 600 000 EUR.

- 3) Talan ogillas i övrigt.

- 4) Sökanden skall bära sina rättegångskostnader samt fyra femtedelar av svarandens rättegångskostnader. Svaranden skall bära en femtedel av sina rättegångskostnader.

Bellamy

Potocki

Pirrung

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 11 mars 1999.

H. Jung

Justitiesekreterare

C.W. Bellamy

Ordförande